

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Z. U.**, zastoupená Mgr. Jaroslavem Hanusem, advokátem se sídlem Nemanická 440/14, České Budějovice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2019, čj. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 9. 2019, čj. 53 Ad 6/2019-65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení předmětu řízení

[1] Žalobkyně podala v roce 2018 žádost o zvýšení invalidního důchodu (stupně invalidity) pro zhoršení zdravotního stavu. Jako invalidní v I. stupni byla uznána v roce 2011 (od roku 2004 byla částečně invalidní pro postižení páteře – chronický polytopní vertebrogenní algický syndrom). Žalovaná tuto žádost rozhodnutím ze dne 11. 12. 2018, čj. X, zamítla, a to na základě posudku posudkového lékaře OSSZ, podle kterého byl u žalobkyně shledán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pro postižení páteře, který byl podřazen kapitole XIII., oddílu A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování

invalidity). Zjištěné postižení dle lékaře OSSZ způsobuje pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 35 %.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla a potvrdila své předchozí rozhodnutí. Podle posudku posudkového lékaře žalované byl příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně stav po zlomenině krčku levé stehenní kosti. Hodnocení postižení páteře bylo podle něj nadsazené a naopak stav po zlomenině krčku (kapitola XV., oddíl B, položka 9b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity) způsobil u žalobkyně pokles pracovní schopnosti o 30 %. Se zřetelem k dalším zdravotním problémům byl tento rozsah zvýšen o 10 %. Nebylo nicméně zjištěno funkční postižení dostatečné ke zvýšení stupně invalidity.

[3] Rozhodnutí žalované o námitkách žalobkyně napadla žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále „krajský soud“). Namítala, že pro zhoršení zdravotního stavu (zejména v důsledku zlomeniny krčku stehenní kosti) není schopna vykonávat veškeré každodenní povinnosti v domácnosti, s nimiž jí kvůli tomu musí pomáhat charita a přátelé. Po operaci v roce 2017 chodí o dvou francouzských holích a chůze jí způsobuje potíže. Není schopna dále vykonávat práci v chráněné dílně, kde dříve pracovala.

[4] Krajský soud zadal v řízení o žalobě Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „PK MSPV“) vypracování posudku o zdravotním stavu žalobkyně. PK MSPV dospěla v posudku ze dne 27. 5. 2019 k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti byl chronický polytopní vertebrogenní algický syndrom páteře bez známek kořenového postižení. Uvedené postižení páteře představuje lehké funkční postižení, v jehož případě nebyly a nejsou dány podmínky odůvodňující vyšší taxaci postižení než jeho zhodnocení v dolním pásmu rozmezí. Pracovní způsobilost posuzovala PK MSPV ve vztahu k práci strážné, kterou vykonávala žalobkyně převážně. Dané postižení podřadila pod kapitolu XIII., oddíl E, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a se zřetelem k dalšímu zdravotnímu poškození (artrotickému) stanovila pokles pracovní schopnosti ve výši 20 %. Podle posudku nelze užít oddíl týkající se artrotického poškození, jehož funkční dopad na hybnost kloubů je lehký a stanovený rozsah by pro žalobkyni byl méně výhodný. Ze stejného důvodu nelze užít ani položku pro pourazové stavy, neboť zlomenina krčku stehenní kosti je dobře zahojena a při vyšetření komisí nebylo zjištěno ani středně těžké omezení hybnosti kyčelního kloubu. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebyla v případě žalobkyně dána invalidita I. stupně a její posudkové hodnocení bylo vždy nadhodnocené. Žalobkyně v reakci na tento posudek poukázala na to, že veškeré posudky vycházely z toho, že působila jako strážná. Fakticky však konala činnost kompletační pracovnice. Tuto práci nebyla pro snížení pracovní schopnosti schopna nadále vykonávat, proto se jeví jako absurdní závěr, že se její zdravotní stav zlepšil. Posudek PK MSPV vybočuje z dosavadních posudků, odporuje jim i zdravému rozumu, a účelově zjednodušuje její zdravotní stav.

[5] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Vyšel zejména z citovaného posudku PK MSPV, který stanovil úplnou klinickou diagnózu žalobkyně. Komise byla se zdravotnickou dokumentací ve věci dobře seznámena. Popsala každý jednotlivý odborný nález i závěry, k nimž dospěla, zejména ve vztahu k dominantní

pokračování

příčině způsobující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně a rozsahu poklesu její pracovní schopnosti. Vypořádala se i s dřívějšími posudky a důvody, proč nebylo možno přisvědčit jejich hodnocení z hlediska kategorizace zdravotního stavu. Krajský soud posudek PK MPSV označil za úplný a přesvědčivý. Dále připomněl, že předmětem původního správního řízení byla žádost o zvýšení invalidního důchodu. Žádný z posudkových lékařů a ani PK MSPV neshledali, že by zdravotní stav žalobkyně a jím způsobený pokles pracovní schopnosti odpovídal požadovanému vyššímu stupni invalidity. Krajský soud zdůraznil, že se zabýval výlučně rozhodnutím o zamítnutí žádosti o invalidní důchod vyššího stupně. Nedosahuje-li rozsah poklesu pracovní schopnosti žalobkyně pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav alespoň 50 %, což potvrdily všechny posudky, pak je napadené rozhodnutí o námitkách věcně správné a odpovídá výsledkům dokazování. V tomto smyslu není mezi posudky rozpor, proto nebylo třeba ve věci provádět znalecký posudek.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost. Uvedla, že krajský soud přijal jen minimální skutková zjištění a z nich vyvodil nesprávné právní závěry. Systematicky a nekriticky přejímal závěry z předcházejícího správního řízení a z posudku PK MSPV. Naopak se nijak nevypořádal s námitkami stěžovatelky, jejíž vyjádření nevzal v potaz. V tomto směru je tedy napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Posudek PK MSPV naprosto vybočuje z řady veškerých dosavadních posudků a i po prokazatelném zhoršení zdravotního stavu stanovuje pokles pracovní schopnosti o pouhých 20 %. Zdravotní stav stěžovatelky se však prokazatelně zhoršil, kvůli čemuž se zhoršila i její práceschopnost, což v řízení prokázala. Poukázala v této souvislosti na judikaturu Ústavního soudu týkající se požadavků na hodnocení důkazů a odůvodnění soudního rozhodnutí.

[7] Napadené rozhodnutí dále vychází z vadných podkladů, na jejichž základě byl vadně zjištěn skutkový stav. Veškeré posudky hodnotily snížení pracovní schopnosti pro výkon povolání strážné a nikoliv pro povolání, které stěžovatelka fakticky vykonávala (kompletační pracovnice). Nijak tedy nezohledňují dopad výrazně jiné a fyzicky náročnější pracovní náplně. S touto námitkou se krajský soud nijak nevypořádal. Stěžovatelka nevykonávala práci strážné, naopak byla s ohledem na svůj zdravotní stav nucena opustit zaměstnání ve společnosti Bohemia Promotion & Production, jelikož již nebyla schopna činnost kompletační pracovnice vykonávat. Tuto skutečnost doložila čestným prohlášením bývalého zaměstnavatele, z něhož plyne jak zhoršení jejího zdravotního stavu, tak fakt, že nevykonávala práci strážné.

[8] Posudek PK MSPV působí absurdně, neboť konstatuje, že se pracovní schopnost stěžovatelky zlepšila. Ta však po zlomenině krčku podstoupila řadu lékařských procedur a podle lékařů málem přišla o dolní končetinu. Zhoršení zdravotního stavu jednoznačně vyplývá z doložené zdravotní dokumentace. Kvůli tomuto zhoršení se tedy stěžovatelka rozhodla podat žádost o zvýšení invalidního důchodu. Její zdravotní stav byl posuzován v průběhu 15 let konstantně tak, že její pracovní schopnost byla snížena o 35 %. Pokud posudkoví lékaři chtěli rozporovat veškerá dosavadní rozhodnutí, měli řádně odůvodnit, proč jsou veškeré konzistentní zprávy lékařů nesprávné. Posudek lékaře OSSZ nijak

nezohledňuje evidentní zhoršení zdravotního stavu v důsledku zlomeniny krčku stehenní kosti, ač tato skutečnost přímo plyne ze zdravotních zpráv. Posudkový lékař žalované naopak uvádí, že v důsledku tohoto úrazu došlo k omezení hybnosti kyčelního kloubu, ačkoliv konstatuje, že dřívější posudky ve vztahu k postižení páteře byly nadhodnocené, s čímž stěžovatelka nesouhlasí. Naopak souhlasí s jeho závěrem o zhoršení zdravotního stavu, byť by v jeho důsledku mělo být podle ní snížení pracovní schopnosti posouzeno významněji. PK MSPV dospěla k naprosto odlišné diagnóze, lékaři zjevně nebyli řádně seznámeni se zdravotní dokumentací. Tento posudek je účelový a slouží k „potrestání“ stěžovatelky za podání správní žaloby. Zároveň v něm chybí jakákoliv argumentace, která by vedla k odstranění rozporů mezi tímto a předchozími posudky. Je tedy nedostatečně odůvodněný, vnitřně rozporný a odporuje zdravému rozumu. Posudek navíc může sloužit jako podnět k zahájení řízení o odebrání invalidního důchodu.

[9] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odmítla, že by pochybila nesprávným pracovním zařazením stěžovatelky pro účely vyhodnocení míry poklesu její pracovní schopnosti. Stěžovatelka má základní vzdělání a pracovala v dělnických profesích i jako strážná. Převažující pracovní náplň je v posudkové praxi zcela standardně a osvědčeně jedním z hlavních východisek pro posuzování míry poklesu pracovní schopnosti a je *ad hoc* na zvážení, zda může v daném případě převážit výběr rozhodné náplně práce podle toho, jakou práci stěžovatelka vykonávala jako poslední, oproti tomu, jakou vykonávala nejdéle. Podle žádného z posudků neodpovídá zdravotní stav stěžovatelky vyššímu stupni invalidity. V tomto smyslu tedy není mezi jednotlivými posudky rozpor odůvodňující nutnost provedení znaleckého posudku.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných kasačních důvodů a zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se z hlediska uplatnění kasační argumentace (která v mnoha ohledech spočívá toliko v opakování argumentace uplatněné již v řízení před krajským soudem) nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pokud by totiž daný rozsudek trpěl touto vadou, mělo by to za následek nemožnost jeho přezkumu v rozsahu zbylých kasačních námitek. Zároveň se jedná o vadu natolik závažnou, že je nutno k ní přihlížet *ex officio* (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatelka nepřezkoumatelnost shledává v tom, že se krajský soud nevypořádal s jejími námitkami vůči posudku PK MSPV. Především se podle stěžovatelky nevypořádal s námitkou, že všechny posudky hodnotí jej stav ve vztahu k práci strážné, přestože naposledy vykonávala fyzicky náročnější práci (kompletační pracovnice).

[13] Rozhodnutí je dle judikatury Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů především tehdy, pokud soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti, které nebyly v řízení zjišťovány či byly zjištěny v rozporu se zákonem (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS), anebo kdy není

pokračování

zřejmé, zda byly nějaké důkazy v řízení vůbec provedeny (srov. rozsudek ze dne 24. 7. 2015 čj. 3 Azs 240/2014-35). O nepřezkoumatelnost se bude jednat také v případě, že soud opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, čj. 3 As 4/2007-58, či rozsudek ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS), anebo pokud ji vypořádal nedostatečně, a z odůvodnění nelze seznat, proč ji posoudil za nedůvodnou (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44).

[14] Nejvyšší správní soud žádnou z těchto vad v rozsudku krajského soudu neshledal. V této souvislosti je nutno především připomenout specifika soudního přezkumu rozhodnutí týkajících se posouzení zdravotního stavu. Hodnocení toho, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav či posouzení míry poklesu pracovní schopnosti, je totiž otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám; tedy sám zdravotní stav nepřezkoumává, ani tak činit nemůže. Zdravotní stav a pracovní schopnost pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, čj. 4 Ads 13/2003-54). Výše uvedené se pak nepochybně musí projevit i v podobě soudního přezkumu napadeného rozhodnutí správního orgánu.

[15] Stěžovatelka namítala, že se krajský soud nevypořádal s jejími námitkami proti posudku PK MSPV. V kasační stížnosti však neuvedla (kromě otázky posuzované profese, viz níže), s jakými konkrétními námitkami se nevypořádal. Proto Nejvyšší správní soud mohl posoudit tuto námitku toliko v míře obecnosti, v jaké byla uplatněna (k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS). Stěžovatelka v řízení před krajským soudem upozornila především na to, že posudek PK MPSV vybočuje z řady dosavadních posudků a i přes zhoršení jejího zdravotního stavu stanoví pokles pracovní schopnosti na pouhých 20 %. Podle stěžovatelky tak tento posudek absurdně konstatuje zlepšení jejího zdravotního stavu. V této souvislosti je nutno předně upozornit na to, že PK MSPV nedospěla k závěru, že se zdravotní stav stěžovatelky zlepšil. Naopak zpochybnila dřívější závěry, k nimž dospěli posudkoví lékaři OSSZ a ČSSZ, a označila je za nadhodnocené a nesprávné. Podstatné pro namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak především je, že krajský soud k posudku PK MSPV konstatoval, že v něm komise stanovila úplnou klinickou diagnózu stěžovatelky a dodal, že nelze souhlasit s její námitkou, že by komise nebyla dostatečně seznámena se zdravotnickou dokumentací. Krajský soud dále uvedl, že posudkový náález považuje za úplný a přesvědčivý, neboť závěr o dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu stěžovatelky a omezení její pracovní schopnosti dostatečně jasně a podrobně odůvodňuje, stejně jako rozpor s dřívějšími posudky. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 9. 2. 2006, čj. 6 Ads 25/2004-58, popsal požadavek na úplnost a přesvědčivost posudku PK MPSV tak, že spočívá „v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi [...], jakož i v tom, aby podaný posudek obsahoval náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby tento závěr byl přesvědčivý pro soud, který nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity [...] závisí především.“ Krajskému soudu tak nelze

vytknout pochybení, že by se nevypořádal s námitkou stěžovatelky, že posudek PK MPSV vybočuje z řady dřívějších posudků. Krajský soud jeho závěry označil za úplné a přesvědčivé, poukázal na to, že PK MPSV popsala, v čem konkrétně s dřívějšími posudky nesouhlasí a považuje je za nesprávné (nadhodnocené). Lze připomenout, že s dřívějším zdravotním posudkem lékaře OSSZ se PK MPSV vypořádala tak, že nikdy nebyly splněny podmínky položky se zřetelem k neurologickému nálezu, jestliže rozhodující příčinou byly dorzopatie. Ve vztahu k posudku lékaře žalované PK MPSV uvedla, že zlomenina je dobře zhojena, je bez osově odchyly, nebylo zjištěno ani středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo více kloubů a při nesplnění všech podmínek použité položky neshledala důvod k použití horní hranice položky ve výši 30 %. Za těchto okolností tedy výše reprodukované odůvodnění krajského soudu ob stojí a daná kasační námitka tak není důvodná.

[16] Pokud jde o argumentaci stěžovatelky, ve vztahu k jaké profesi byl (měl být) její zdravotní stav posuzován, je třeba připustit, že se krajský soud touto otázkou mohl zabývat podrobněji. Uvedené však nemůže bez dalšího představovat důvod pro zrušení napadeného rozsudku, a to tím spíše, že danou otázku krajský soud v napadeném rozsudku neopomněl (stručně převzal závěry PK MPSV, viz bod 21. odůvodnění). Námitka stěžovatelky vznesená v průběhu řízení u krajského soudu spočívala v tvrzení, že všechny posudky hodnotily její pracovní schopnost ve vztahu k práci strážné. V této souvislosti nelze přehlédnout, že posudky vypracované v řízení o žádosti lékařem OSSZ i v námitkovém řízení lékařem žalované posuzovaly zdravotní stav stěžovatelky ve vztahu k profesi dělnice, od níž se z hlediska fyzické náročnosti práce kompletační pracovnice neliší. Danou argumentaci navíc stěžovatelka neuplatnila v žalobě, ale prostřednictvím ustanoveného zástupce až v návaznosti na posudek PK MPSV. Je pravdou, že PK MSPV skutečně posuzovala rozsah snížení pracovní schopnosti stěžovatelky ve vztahu k práci strážné, činila tak nicméně z důvodů, které v posudku odpovídajícím způsobem vysvětlila. Stěžovatelka tuto profesi v minulosti vykonávala a podle PK MSPV se na základě zdravotní dokumentace jednalo o práci, kterou vykonávala nejdéle. Jakkoliv tedy posudek PK MSPV vybočuje oproti dřívějším posudkům v tom, ve vztahu k jaké profesi stav stěžovatelky hodnotí, PK MPSV se v něm srozumitelně vypořádala s tím, z jakých důvodů zvolila profesi strážné namísto kompletační pracovnice. Jedná se navíc o profesi, kterou stěžovatelka v minulosti vykonávala, a to od roku 2008 do roku 2016 (viz protokol o jednání před PK MSPV).

[17] Stěžovatelčina pracovní způsobilost tedy byla posuzována jak ve vztahu k profesi dělnice (naposledy vykonávaná práce kompletační pracovnice) ve správním řízení, tak ve vztahu k profesi strážné, kterou předtím vykonávala po delší dobu. Ve vztahu k žádné z těchto profesí neshledali posudkoví lékaři důvody pro přiznání vyššího stupně invalidity. Aniž by bylo zřejmé, z čeho stěžovatelka dovozuje tak zásadní rozdíly, pokud jde o požadavky na zdravotní stav, mezi výkonem profese kompletační pracovnice a strážné (i posledně uvedená profese totiž nepochybně může být fyzicky velmi náročná), lze poznamenat, že Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 5. 2004, čj. 5 Ads 37/2003-92, č. 731/2005 Sb. NSS, konstatoval, že posudek PK MSPV má v obecné (nikoliv konkrétní) rovině vymezit okruh zaměstnání, které je účastník řízení o invalidním důchodu schopen vykonávat. Již v rozsudku ze dne 14. 5. 1992, sp. zn. 1 Cao 79/92, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že důvodem pro přiznání dávky důchodového zabezpečení

pokračování

podmíněné zdravotním stavem nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu jakéhokoli zaměstnání, ani to, že nemůže nastoupit do lékaři doporučeného vhodného zaměstnání.

[18] Pro řešení dané sporné otázky je navíc důležité připomenout významu hodnocení „profesní profilu“ v rámci celkového posouzení poklesu pracovní schopnosti. Při něm je nejprve nutné zjistit objektivní zdravotní stav posuzované osoby a určit hlavní zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 2 odst. 1 a 3 vyhlášky o posuzování invalidity). Toto postižení je následně třeba podřadit pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k této vyhlášce, kde je současně stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti. Konkrétní míra poklesu pracovní schopnosti posuzované osoby je pak stanovena s ohledem na konkrétní poměry, a to právě i ve vztahu k jejímu „profesnímu profilu“ (viz § 39 odst. 3 a 4 zákona o důchodovém pojištění). Jak přitom plyne z § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity, pokud má pokles pracovní schopnosti vliv na výkon profese posuzované osoby, lze zvýšit posudkové hodnocení až o 10 procentních bodů. Součet zvýšení z tohoto důvodu a z důvodu přidružených zdravotních postižení však nesmí přesáhnout 10 % (§ 3 odst. 3 citované vyhlášky). Vzhledem k tomu, že PK MPSV shledala pokles pracovní schopnosti stěžovatelky pouze o 20 % (a to i s přihlédnutím k dalšímu zdravotnímu poškození), nemohlo by ani zohlednění „profesního profilu“ stěžovatelky mít jakýkoliv vliv na závěr týkající se její žádosti o zvýšení stupně invalidity. PK MPSV se tedy sice odchýlila od porovnávací profese, kterou zvolily předchozí posudky, uvedené však s ohledem na výše uvedené nemohlo mít žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[19] V souvislosti s kasační námitkou, podle níž je napadené rozhodnutí založeno na vadných podkladech, resp. posudcích, stěžovatelka opětovně poukazovala na to, že veškeré podklady nesprávně posuzovaly její práceschopnost ve vztahu k práci strážné, přestože naposledy pracovala jako kompletační pracovnice. Nejvyšší správní soud se danou otázkou zabýval již výše, navíc je třeba zdůraznit, že posudek PK MPSV nebyl vydán v rámci správního řízení, které předcházelo napadenému rozhodnutí [srov. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Z popsanych důvodů se proto Nejvyšší správní soud ani s touto kasační námitkou nemohl ztotožnit.

[20] Jde-li o namítané nesprávné posouzení samotné podstaty věci, v tomto směru stěžovatelka uvedla, že krajský soud nekriticky převzal skutková zjištění ze správního řízení, a zejména posudkový nálezk PK MPSV, který z řady dřívějších posudků jejího zdravotního stavu vybočuje. Podle stěžovatelky v jejím případě prokazatelně došlo ke zhoršení zdravotního stavu, kterému předcházelo stanovení její částečné invalidity, resp. invalidity I. stupně. V této souvislosti je nutno opětovně připomenout, že podle výše již označené konstantní judikatury zdejšího soudu je posuzování míry poklesu pracovní schopnosti otázkou odborně-medicínskou a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a za tímto účelem zadává vyhotovení posudku PK MPSV. Správní soud v případě tohoto posudku, který v takovém řízení představuje stěžejní důkaz, hodnotí zejména to, zda se PK MPSV dostatečně vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a zda posudek obsahuje náležité zdůvodnění závěru o zdravotním stavu a pracovní schopnosti posuzovaného. V nyní projednávané věci krajský soud dospěl k závěru, že posudek

PK MPSV je úplný, přesvědčivý a dostatečně odůvodněný, a to i v těch závěrech, v nichž se liší od posudků OSSZ a žalovaného. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Přestože se zmíněný posudek liší od dřívějších posudků při určení stěžejní příčiny omezení pracovní schopnosti stěžovatelky, PK MPSV dostatečně vysvětluje, proč dospěla k odlišným závěrům. Lze dodat, že tak PK MPSV učinila nikoliv jen na základě listinných podkladů, ale při jejím jednání bylo stěžovatelka vyšetřena.

[21] Ve vztahu k postižení páteře, které za hlavní důvod dlouhodobé pracovní neschopnosti stěžovatelky označil posudkový lékař OSSZ, PK MPSV vysvětlila, že nikdy nebyla splněna podmínka kapitoly XIII, oddílu A, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť u stěžovatelky nebyla splněna podmínka ve smyslu funkčně významného neurologického nálezu, neboť rozhodující příčinou stěžovatelčina stavu byly dorzopatie, a dále funkčně významné postižení dvou a více velkých nosných kloubů, neboť rozhodující příčinou byly artropatie. PK MPSV se neztotožnila ani s posudkem lékaře žalované, který za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky označil poúrazový stav po zlomenině krčku stehenní kosti (kapitola XV., oddíl B, položka 9b přílohy k vyhlášce MPSV). Zlomenina je dobře zahojena, bez osově odchylky, a komise nezjistila středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo více kloubů. PK MPSV dále odůvodnila, proč rozhodující příčinu stěžovatelčina stavu podřadila kapitole XIII., oddíl E, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pod tuto položku totiž spadá chronický polytopní vertebrogenní algický syndrom páteří bez známek kořenového postižení, který byl stěžovatelce opakovaně diagnostikován. S tím se pojí i omezená pohyblivost při svalové dysbalanci a porucha statiky a dynamiky páteře. PK MPSV tedy dovodila pokles pracovní schopnosti ve výši 10 % a s přihlédnutím k dalšímu zdravotnímu postižení, artrotickému, využila horní hranice taxace této položky, a tedy celkově konstatovala 20 % pokles pracovní schopnosti stěžovatelky. Jak již bylo výše uvedeno, i pokud by PK MPSV hodnotila průčeschnost stěžovatelky ve vztahu k profesi dělnice (kompletační pracovnice), a stanovila by z toho důvodu hypoteticky navýšení o dalších 10 %, nepředstavovalo by ani takto stanovené omezení pracovní schopnosti důvod pro zvýšení stupně invalidity, neboť by stále nedosahovalo ani I. stupně. Ve vztahu ke stěžovatelčině (únavové) zlomenině krčku stehenní kosti z roku 2017 Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že samotná skutečnost, že k tomu úrazu došlo, sama o sobě nezakládá zhoršení zdravotního stavu z hlediska pracovní schopnosti. PK MPSV jednoznačně konstatovala dobré zahojení zlomeniny umožňující plnou zátěž končetiny, rovněž dobré zahojení jizvy, která je klidná.

[22] Vzhledem k tomu, že PK MPSV stěžovatelčiny potíže způsobující její dlouhodobě nepříznivý stav podřadila pod položku, jejíž užití podrobně odůvodnila, a toto odůvodnění je souladné s diagnózou, která byla stěžovatelce v minulosti opakovaně stanovena, neshledal ani v návaznosti na uplatněnou kasační argumentaci Nejvyšší správní soud důvod odchytil se od závěrů, k nimž dospěl krajský soud, a podle něhož je daný posudek úplný, přesvědčivý a souladný s požadavky judikatury. Přestože se při stanovení výše poklesu pracovní schopnosti (a určení hlavní příčiny stěžovatelčina zdravotního stavu) posudek PK MPSV liší od posudků vypracovaných v průběhu správního řízení, závěr o tom, že není na místě v případě stěžovatelky stanovení vyššího stupně invalidity, je shodný. Jakkoliv je pro určení ztráty pracovního potenciálu správná klasifikace zdravotních potíží potřebná, není namístě rušit rozhodnutí žalované pouze z důvodu, že diagnózu posoudila

pokračování

odlišně a podřadila ji jiné položce vyhlášky, je-li rozhodnutí o předmětu řízení – žádosti o zvýšení stupně invalidity – správné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2007, čj. 3 Ads 27/2006-37). Lze dodat, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2007, čj. 4 Ads 71/2006-256, není třeba znaleckého posudku, pokud veškerá zdravotní postižení vyčerpávajícím způsobem zhodnotila PK MPSV.

[23] Nejvyšší správní soud výše uvedeným nijak nezlehčuje stěžovatelčiny zdravotní obtíže, ani nezpochybňuje fakt, že je její zdravotní stav objektivně dlouhodobě nepříznivý. Ani v průběhu správního řízení, ani před krajským soudem však nebylo dostatečně prokázáno, že její zdravotní obtíže odpovídají zařazení do vyššího stupně invalidity.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal žádnou z uplatněných kasačních námitek důvodnou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci úspěšná, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[26] Dle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce hradí stát. Otázka výše odměny ustanoveného zástupce ve věcech sociálního zabezpečení byla usnesením kasačního soudu ze dne 29. 1. 2020, čj. 6 Ads 209/2019-39, postoupena rozšířenému senátu. Šestý senát se hodlal odlišit od současné praxe přiznávání odměny ve snížené výši dle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že výsledek tohoto řízení může mít vliv na výši přiznávané odměny, rozhodne o ní Nejvyšší správní soud samostatným usnesením v závislosti na rozhodnutí rozšířeného senátu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 17. července 2020

Milan Podhrázký
předseda senátu